

TRØSTE OG BÆRE

Brannmennene tar hånd om kvinnen som var fanget i bilen sin under den voldsomme flommen som oppsto etter en kraftig storm som herjer i California. Hundrevis av mennesker har blitt evakuert på grunn av uværet. Etter lang tids tørke har det tunge vinterregnet kommet til den amerikanske staten.

Foto: AP

DOBBELT SÅ MANGE DØR PÅ SYKEHJEM

Ny studie om skrøpelige eldre etter reform

Av SILJE S. SKIPHAMN

En ny studie viser at eldre nordmenn i snitt nå ligger kortere på sykehus og er eldre når de overføres til sykehjem enn før samhandlingsreformen.

Dobbelt så mange dør på sykehjem. Før kunne syke eldre bli liggende lenge på sykehus og mange av dem døde der. Samhandlingsreformen trådte i kraft i 2012.

Når legene på sykehuset mener at pasienten er ferdig behandlet eller det ikke er noe mer å gjøre for vedkommende, overføres ansvaret til kommunene. Dette har ført til at sykehjemmene må ta seg av eldre som før samhandlingsre-

formen ville vært innlagt på sykehus.

Nå har forskere i Bergen sammenlignet situasjonen for eldre som blir overført fra sykehus til sykehjem før og etter at reformen ble innført. De fant at etter reformen:

- Døde dobbelt så mange pasienter på sykehjem etter sykehusopphold.

- Var pasientene som ble innlagt i snitt eldre.

- Ble færre overført til andre sykehjem, mens flere ble sendt hjem.

– Vi har ingen variabler som kan forklare den økte dødeligheten, men vi tror ikke flere dør fordi de overføres til sykehjem, sier forsker Frøydis Bruvik ved Haraldsplass Diakonale

Sykehus og Universitetet i Bergen.

Flere på sykehjem

– Årsaken er nok at noen av dem som tidligere døde på sykehus, nå kommer på sykehjem den siste tiden av livet.

– Pasientene kommer tidligere fra sykehus til sykehjem, noe som er i tråd med reformen. Målet har vært å tilby behandling så nær der pasienten bor som mulig, forklarer Bruvik.

Hvis kommunene ikke klarer å ta imot innbyggere som er ferdig behandlet på sykehus, må de betale dagbøter. Det har hatt god effekt. Ifølge en undersøkelse Riksrevisjonen gjorde i 2014, ble mer enn 80 prosent av de utskrivningsklare pa-

sientene overført til kommunene samme dag som de ble varslet av sykehusene.

Men kortere liggetid medfører økt risiko for skrøpelige eldre. Ifølge tall fra Helsedirektoratet er det en sammenheng mellom kortere liggetid og behov for å bli lagt inn på sykehus igjen.

En stor svensk studie viser også at det er en sammenheng mellom kortere liggetid på sykehus og økt dødelighet for eldre som har brukket lårhalsen.

Selv om kommunene må ta imot eldre og sykere pasienter enn tidligere, har de i liten grad opprettet nye sykehjemsplasser. De har heller ikke nødvendigvis økt bemanningen og kompetansen til dem som jobber på sykehjemmene.

– Har pasientene fått et bedre eller dårligere tilbud etter reformen?

FORSKER: Frøydis Bruvik, forsker ved Haraldsplass Diakonale Sykehus og Universitetet i Bergen.

– Det kan vi ikke si noe om ut fra vår studie. Men de som jobber på sykehjem har fått andre oppgaver, og det er vårt hovedbudskap, svarer Bruvik.

silje.sjursen.skiphamn@vg.no

PSSST! Frøydis Bruvik har studert pasientene på et sykehjem i Bergen sammen med professor Jorunn Drageset og sykehjemslege Jenny Foss Abrahamsen. En artikkel om studien er publisert i Sykepleien Forskning.